

Komunikat prasowy

Luksemburg, 29 czerwca 2017 r.

Wsparcie dla młodych rolników powinno być lepiej ukierunkowane – twierdzą unijni kontrolerzy

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, unijne wsparcie dla młodych rolników zbyt często opiera się na mało precyzyjnych założeniach. Nie określono także oczekiwanych rezultatów ani oddziaływania. Kontrolerzy wzywają do lepszego ukierunkowania wsparcia, tak by w skuteczny sposób przyczyniało się ono do wymiany pokoleń w rolnictwie.

Kontrola skupiła się na czterech państwach członkowskich UE, w których wydatki na rzecz młodych rolników (poniżej 40 lat) są największe: Francji, Hiszpanii, Polsce i Włoszech. Kontrolerzy stwierdzili istotne różnice w zarządzaniu płatnościami w ramach tzw. filaru I (25% premia do płatności bezpośrednich dla młodych rolników) i płatnościami w ramach tzw. filaru II mającymi na celu ułatwienie startu młodym rolnikom.

W przypadku filaru I pomoc nie jest oparta na rzetelnej ocenie potrzeb, a jej cel nie odzwierciedla ogólnego celu, jakim jest wspieranie wymiany pokoleń. Nie zawsze trafia ona do tych młodych rolników, którzy jej potrzebują, a czasem jest udzielana gospodarstwom, w których młodzi rolnicy odgrywają jedynie niewielką rolę. Państwa członkowskie nie koordynują płatności w ramach filaru I ze wsparciem z filaru II. Pomoc jest udzielana w ustandaryzowanej formie i nie zaspokaja innych potrzeb poza zapewnieniem dodatkowych dochodów młodym rolnikom. Wspólne ramy monitorowania i oceny nie obejmują wskaźników rezultatu.

Jeśli chodzi o wsparcie w ramach filaru II, chociaż ogólnie opiera się ono na nieprecyzyjnej ocenie potrzeb, jego cele częściowo odzwierciedlają cel ogólny, jakim jest wspieranie wymiany pokoleń. Bardziej bezpośrednio odpowiada też ono na potrzeby młodych rolników w zakresie dostępu do gruntów, wiedzy i kapitału. Kwota pomocy jest ogólnie powiązana z potrzebami i modulowana w celu zachęcania do konkretnych działań (np. wprowadzenia metod rolnictwa ekologicznego czy inicjatyw służących oszczędzaniu wody lub energii). Biznesplany są użyteczne, ale ich jakość w skontrolowanych państwach członkowskich była zróżnicowana. Instytucje zarządzające nie zawsze stosowały procedury wyboru, które dawałyby priorytet najlepszym projektom.

– Skuteczne wsparcie dla młodych rolników jest sprawą najwyższej wagi, jeśli chcemy zapewnić trwałość rolnictwa w perspektywie wielu pokoleń – **powiedział Janusz Wojciechowski, członek**

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie. – Trybunał znalazł jednak niewiele dowodów na potwierdzenie rezultatów tych działań oraz tego, czy rzeczywiście pomagały one młodym rolnikom. Było to spowodowane głównie niewystarczającym ukierunkowaniem działań i niską jakością wskaźników.

Mimo że kryteria wyboru wprowadzono na późnym etapie w okresie 2007–2013, nie umożliwiały one priorytetowego potraktowania najlepszych projektów, ponieważ minimalne progi były zbyt niskie lub w ogóle ich nie określono. W niektórych państwach członkowskich budżet wykorzystano w całości już na początku okresu programowania, przez co rolnicy rozpoczynający działalność później nie mogli otrzymać środków.

– Aby pomoc była skuteczniejsza, UE i państwa członkowskie muszą najpierw bardziej precyzyjnie określić, do kogo jest adresowana i jakie rezultaty ma przynieść, a następnie skoncentrować się na mierzeniu osiągniętych postępów – dodał **Janusz Wojciechowski**.

Trybunał zaleca, aby Komisja Europejska i państwa członkowskie:

- poprawiły logikę interwencji, ulepszając ocenę potrzeb i tak określając cele, by odzwierciedlały one ogólny cel, jakim jest wsparcie wymiany pokoleń;
- poprawiły ukierunkowanie działań dzięki ulepszonym systemom wyboru projektów i wykorzystaniu biznesplanów;
- udoskonalili monitorowanie i ocenę w oparciu o najlepsze praktyki wypracowane przez państwa członkowskie.

Informacje dla redaktorów

W ostatnim dziesięcioleciu ogólna liczba rolników w UE (z wyłączeniem Chorwacji) zmniejszała się w szybkim tempie: z 14,5 mln w 2005 r. do 10,7 mln w 2013 r. W analogicznym okresie liczba młodych rolników spadła z 3,3 mln do 2,3 mln. Ponieważ liczba rolników zmniejszyła się we wszystkich grupach wiekowych, odsetek młodych rolników utrzymał się na stosunkowo stabilnym poziomie, nieznacznie przekraczającym 20%. Występują jednak znaczące różnice pod tym względem między państwami członkowskimi.

W latach 2007–2020 UE przyznała 9,6 mld euro na pomoc dla młodych rolników, co miało na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych i zintensyfikowanie wymiany pokoleń w rolnictwie. Z uwzględnieniem współfinansowania przez państwa członkowskie działania z filaru II wspierającego rozpoczęcie działalności całkowita kwota wsparcia ze środków publicznych wynosi 18,3 mld euro. W latach 2007–2013 unijne wsparcie na rozpoczęcie działalności otrzymało prawie 200 tys. młodych rolników.

Sprawozdanie specjalne nr 10/2017 pt. „Unijne wsparcie dla młodych rolników powinno być lepiej ukierunkowane, tak aby zapewniało rzeczywisty wkład w wymianę pokoleń” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.